

Pápež sa pri generálnej audiencii poďakoval za cestu do Afriky



Pápež sa modlí počas generálnej audiencie - AFP

Vatikán 2. decembra – Pápež František sa po návrate z apoštolskej cesty do Afriky na dnešnej generálnej audiencii na Námestí sv. Petra opäť prihovoral pútnikom z celého sveta. Poďakoval sa za vrúcne prijatie v troch krajinách, ktoré počas uplynul cesty navštívil, a ktorým venoval celý svoj príhovor. Podelil sa aj s krásnym svedectvom o stretnutí s 81-ročnou misionárkou v Bangui, ktorá ako zdravotníčka a pôrodná asistentka zasvätila celý svoj život do služby človeku a evanjeliu.

„Keňa je krajina, ktorá dobre reprezentuje globálnu výzvu našej doby: starať sa o stvorenstvo meniac rozvojový model, aby bol férový, inkluzívny a udržateľný. Toto všetko nachádza svoju odpoveď v Nairobi, v najväčšom meste východnej Afriky, kde spolu žije bohatstvo a bieda, a kde sídli úrad Organizácie Spojených národov pre životné prostredie, ktorý som navštívil,“ spomenul Svätý Otec.

V súvislosti s Ugandou, ktorú navštívil po Keni, pripomenul dedičstvo mučeníctva prítomné v tejto krajine a vyzdvihol aj svedectvo mladých ľudí: *„Napriek ťažkostiam strážia dar nádeje a snažia sa žiť podľa evanjelia, nie podľa sveta, a tak idú proti prúdu,“* a taktiež povzbudil aj kňazov

a zasvätené osoby, ktorí „každý deň obnovujú svoje celkové áno Kristovi a s radosťou sa oddávajú službe svätému ľudu Božiemu.“

„Toto rôznorodé svedectvo,“ pokračoval pápež, „živené rovnakým Duchom Svätým je kvasom pre celú spoločnosť ako ukazuje efektívna práca v Ugande v boji proti aidsu a v prijímaní utečencov.“

Napokon sa zmienil o Stredoafrickej republike, ktorá bola jeho poslednou zastávkou na Čiernom kontinente. Ako povedal, práve túto krajinu, ktorá sa snaží zanechať ťažké obdobie konfliktov a súženia ľudu, chcel navštíviť prednostne: „Preto som chcel otvoriť práve tam, v Bangui, s týždenným predstihom prvú Svätú bránu Jubilea milosrdenstva ako znak viery a nádeje pre tento ľud a symbolicky pre všetky africké národy, ktoré najviac potrebujú vykúpenie a útechu.“

Osobitné motto zvolené pre cestu do Stredoafrickej republiky bolo «Preplavme sa na druhý breh» (Lk 8,22), čo pápež František podčiarkol: „Znamená to zanechať za sebou vojnu, rozdiely, biedu a vybrať si mier, zmierenie, rozvoj. Ale to predpokladá ‚prechod,‘ ktorý sa deje v povedomí, v prístupoch a v zámeroch osôb.“ -bp-

Plné znenie príhovoru Svätého Otca

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

V predchádzajúcich dňoch som uskutočnil moju prvú apoštolskú cestu do Afriky. Afrika je krásna, však? Ďakujem Pánovi za tento jeho veľký dar, že mi dovolil navštíviť tieto tri krajiny: najskôr Keňu, potom Ugandu a napokon Stredoafrickú republiku. Opätovne vyslovujem vďačnosť verejným predstaviteľom a biskupom týchto krajín za to, že ma prijali, a ďakujem všetkým tým, ktorí najrozličnejším spôsobom spolupracovali. Zo srdca ďakujem!

Keňa je krajinou, ktorá dobre reprezentuje celosvetovú výzvu našej doby: chrániť stvorenstvo zreformovaním modelu rozvoja, aby bol férový, inkluzívny a udržateľný. Toto všetko nachádzame v Nairobi, najväčšom meste východnej Afriky, kde žijú vedľa seba bohatstvo i bieda: a toto je škandálom! Nielen v Afrike: aj tu, však? Všade. Bohatstvo a chudoba žijúce jedno popri druhom sú škandálom, je to hanbou ľudstva. A práve tu sídli Úrad Spojených národov pre životné prostredie, ktorý som navštívil.

V Keni som sa stretol so spoločenskými predstaviteľmi a diplomatmi a tiež s obyvateľmi jednej ľudovej štvrte chudobných; stretol som sa aj s vedúcimi predstaviteľmi rôznych kresťanských vierovyznaní a iných náboženstiev, s kňazmi, zasvätenými, a stretol som sa aj s mladými, toľkými mladými! Pri každej príležitosti som povzbudzoval k tomu, aby

vyžívali veľké bohatstvo tejto krajiny: prírodné i duchovné bohatstvo, tvorené zdrojmi zeme, novými generáciami a hodnotami, ktoré formujú múdrosť ľudu.

Do tohto tak dramaticky aktuálneho kontextu som mal tú radosť priniesť Ježišovo slovo nádeje: „**Bud'te pevní vo viere, nebojte sa!**“ Toto bolo motto návštevy. Je to slovo, ktoré každodenne uplatňuje v živote množstvo pokorných a jednoduchých osôb, so vznešenou dôstojnosťou, slovo tragickým spôsobom hrdinsky dosvedčené mladými z Univerzity Garissa, zavraždenými 2. apríla tohto roku, pretože boli kresťanmi. Ich krv je semienkom pokoja a bratstva pre Keňu, pre Afriku a pre celý svet.

Ďalej **v Ugande** sa moja návšteva odvíjala v znamení mučeníkov tejto krajiny, päťdesiat rokov od ich historického svätorečenia blahoslaveným Pavlom VI. Z tohto dôvodu motto znelo: „**Budete mojimi svedkami**“ (Sk 1,8). To motto predpokladá bezprostredne predchádzajúce slová: „Dostanete silu od Ducha Svätého“, pretože je to Duch, ktorý oživuje srdce i ruky učeníkov misionárov. A celá návšteva v Ugande sa odohrávala v horlivosti svedectva oživovaného Duchom Svätým.

Svedectvom v explicitnom zmysle je služba katechéto, ktorým som poďakoval a povzbudil ich v ich úsilí, do ktorého sú často zapojené aj ich rodiny. Svedectvom je tá dobročinná láska, ktorej som sa dotýkal rukou v Dome Nalukolongo a v ktorej sa angažujú mnohé spoločenstvá a organizácie, ktoré sú v službe chudobným, hendikepovaným, chorým. Svedectvom sú tí mladí, ktorí si napriek ťažkostiam uchovávajú dar nádeje a snažia sa žiť podľa evanjelia a nie podľa sveta, keď idú proti prúdu.

Svedectvom sú kňazi, zasvätení muži i ženy, ktorí deň čo deň obnovujú svoje úplné „áno“ Kristovi a s radosťou sa venujú službe svätému Božiemu ľudu. A je tu aj iná skupina svedkov, ale o nej budem hovoriť potom. Celé toto mnohotvárne svedectvo, oživované tým istým Duchom Svätým, je kvasom pre celú spoločnosť, ako to dokazuje pôsobivé dielo vykonávané v Ugande v zápase s aidsom a v prijímaní utečencov.

Tretia etapa cesty sa uskutočnila **v Stredoafrickej republike**, v geografickom srdci kontinentu: je to doslova srdce Afriky. Táto návšteva bola v skutočnosti mojím prvým zámerom, pretože tá krajina sa usiluje nájsť východisko z veľmi ťažkého obdobia násilných konfliktov a tak veľkého utrpenia obyvateľstva. Preto som chcel otvoriť práve tam v Bangui s týždňovým predstihom prvú Svätú bránu Jubilea milosrdenstva.

Je to krajina, ktorá veľmi trpí. A urobiť to na znamenie viery a nádeje pre tento ľud a symbolicky pre všetky africké populácie, ktoré najviac

potrebujú pozdvihnutie a útechu. Ježišovo pozvanie učeníkom: „**Preplavme sa na druhý breh**“ (Lk 8,22), bolo mottom pre Stredoafrickú republiku. „Preplaviť sa na druhý breh“ v občianskom zmysle znamená zanechať vojnu, rozdelenia, biedu, a rozhodnúť sa pre pokoj, zmierenie, pokrok. Ale toto predpokladá „prechod“, ktorý sa uskutočňuje vo svedomí, v postojoch a v úmysloch osôb. A na tejto úrovni má rozhodujúci význam prínos náboženských spoločenstiev.

Preto som sa stretol so spoločenstvom evanjelikov, ako aj moslimov, zdieľajúc modlitbu a úsilie o pokoj. S kňazmi a zasvätenými, ale aj s mladými, sme sa podelili o radosť z vnímania toho, že zmŕtvychvstalý Pán je s nami v lodke a je to on, kto ju vedie na druhý breh. A napokon počas poslednej svätej omše, na štadióne v Bangui, na sviatok apoštola Ondreja, sme obnovili úsilie nasledovať Ježiša: našu nádej, náš pokoj, Tvár Božieho milosrdenstva. Nuž, tá posledná svätá omša bola nádherná: bola plná mladých, celý štadión mladých! Totiž viac ako polovica obyvateľstva Stredoafrickej republiky je nepľnoletá, má menej ako 18 rokov! No je to prísľubom ísť vpred!

Chcel by som povedať niečo o **misionároch**. O mužoch a ženách, ktorí zanechali všetko: vlasť, odmlada, a odišli tam, do života mnohej, mnohej práce, občas so spaním na holej zemi... celý život... V istej chvíli som stretol v Bangui jednu rehoľnú sestru, bola Talianka. Bolo vidno, že bola staršia: „Koľko máte rokov?“, opýtal som sa. – „Osemdesiatjeden.“ – Nuž, nie je to tak veľa, len o dva roky viac odo mňa, nie veľa. Bola s malým dievčatkom. To dievčatko ju oslovovalo: „Stará mama“ – rehoľnú sestru ... 81 ročnú. A bola tam od svojich 23-24 rokov. Celý život. A tak ako ona, mnohé iné. – „Ale ja nie som priamo odtiaľto, som zo susednej krajiny, z Konga; no prišla som na kanoe, s týmto dievčatkom...“ – Takí sú misionári: odvážni. – „A čomu sa venujete, sestra?“ – „No, som zdravotná sestra a potom som tu trochu študovala a stala som sa pôrodnou asistentkou a priviedla som na svet 3.280 detí.“ – Tak mi povedala.

Celý život pre život, pre život druhých. A takých ako táto rehoľná sestra je mnoho, mnoho: mnoho rehoľných sestier, mnoho kňazov, mnoho rehoľníkov, ktorí spaľujú svoj život kvôli ohlasovaniu Ježiša Krista. Je krásne toto vidieť. Je to krásne.

Chcel by som povedať niečo mladým. No, je ich tu málo, pretože narodenie je v Európe prepychom, ako sa zdá: pôrodnosť nula, pôrodnosť 1%... No obraciam sa na mladých: premýšľajte, čo robíte so svojim

životom. Premýšľajte nad tou rehoľnou sestrou a nad mnohými ako je ona, ktorí položili život, a mnohí tam zomreli, čo vy na to?

Misionárstvo, to nie je prozelytizmus, pretože tá rehoľná sestra mi hovorila, že moslimské ženy chodia k nim preto, lebo vedia, že rehoľné sestry sú výbornými zdravotnými sestrami a že sa o ne dobre starajú, a nerobia katechézy, aby ich obrátili! Svedectvo. A potom tomu, kto chce, urobí katechézu. No práve „svedectvo“: toto je veľké hrdinské misionárstvo Cirkvi. Ohlasovať Ježiša Krista vlastným životom!

Obraciam sa k mladým: premýšľaj, čo chceš urobiť s tvojím životom. Je to okamih na zamyslenie sa a prosbu k Pánovi, aby ti dal pocítiť svoju vôľu. Ale nevylučuj, prosím ťa, túto možnosť stať sa misionárom, aby si prinášal lásku, ľudskosť, vieru do iných krajín. Nie pre robenie prozelytizmu: nie. To robia tí, ktorým ide o niečo iné. Viera sa ohlasuje najskôr svedectvom a až potom slovom. Pozvoľna.

Chváľme spoločne Pána za túto púť v africkej zemi a nechajme sa viesť jej kľúčovými slovami: „*Budte pevní vo viere, nebojte sa!*“; „*Budete mojimi svedkami!*“; „*Preplavme sa na druhý breh.*“ Vďaka.

(Preklad: Slovenská redakcia VR)